

Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qibləgahımdır

İlham Əliyev

Qəzet 1921-ci
ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 68 (20.969)

16 aprel 2014-cü il, çərşənbə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

ləndirilməsi, silahlı qüvvələrin hissə və bölmələrinin döyüş qabiliyyətinin artırılması, bir mərkəzdən idarəetmənin təkmilləşdirilməsi məqsədilə 5-ci Ordu Korpusunun əsasında Əlahiddə Ümumqoşun Ordusu yaradıldı. Muxtar diyarın məlum hadisələrdən sonra blokada vəziyyətinə salınması, Vətənimiz Azərbaycanla heç bir quru və ya dəniz əlaqəsinin olmaması, istənilən vaxtda xarici hərbi müdaxilələrin olması ehtimalı, istər sülh, istərsə də müharibə vəziyyətində hər hansı bir təhlükə yarandığı zaman buradakı qüvvələrin koordinasiya və idarəetməyə keçirilməsi, regiondankənar digər hərbi birləşmələrin köməyi olmadan, müstəqil şəkildə regionu müdafiə edə bilən peşəkar ordu –

yeni inzibati binasında yaradılan imkanlar da bir daha təsdiqləyir ki, ölkəmizdə ordu quruculuğunun, insan hüquq və azadlıqlarının qorunmasında mühüm rol malik olan hərbi prokurorluq orqanlarının fəaliyyətinin günün tələbləri nəzərə alınmaqla qurulması bu sahədə ciddi keyfiyyət dəyişikliklərinin yaranmasına səbəb olmuşdur.

Təbiidir ki, muxtar respublikanın təhlükəsizliyinin etibarlı təminatı cənab İlham Əliyev tərəfindən atılan uğurlu və məqsədyönlü addımların nəticəsində daha da möhkəmləndirilmişdir. Bu qədim Azərbaycan torpağında ordu quruculuğunun yeni bir mərhələyə qədəm qoyması, sürətli və daimi inkişaf düşmənlərimizə gözdədir. Mövcud hərbi potensialın gələcəkdə də möhkəmləndiriləcəyi muxtar respublikanın 90 illik yubileyi münasibətilə keçirilən mərasimdə bir daha Ali Baş Komandan tərəfindən səsəndirildi. Bu fikirlər isə ölkə başçısının Naxçıvana – Müstəqil Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsinə olan diqqəti və bu strateji diyarın təhlükəsizliyinə verdiyi ən böyük töhfədir: **“Naxçıvanın hərbi potensialı böyük dərəcədə möhkəmlənmişdir. Naxçıvan ordusu bu gün güclü ordudur. Naxçıvan ordusunun hərbi texnika ilə təminatı ən yüksək səviyyədə təşkil edilir. Bu da təbiidir, çünki Naxçıvan strateji yerdə yerləşir. Naxçıvan blokada şəraitində yaşayır və belə olan halda Naxçıvanın döyüş potensialı**

Naxçıvanda əlahiddə ordunun yaradılması bizim dövlət siyasətimizdir

Hər bir ölkənin təhlükəsizliyi onun silahlı qüvvələrinin hərtərəfli inkişafından asılıdır. Güclü, nizami ordu bu təhlükəsizliyin qarantı olmaqla yanaşı, həm də sülhün, firavan və rahat yaşayışın təməl prinsiplərindən sayılır. Tarixdən də məlumdur ki, istənilən dövrdə güclü ordusu olan ölkələr daim inkişaf edib, iqtisadi və siyasi qüdrətini artırır, nüfuz sahibi olub. Ordusu zəif olanlar isə əksinə. Dünyanın qədim xalqlarından olan Azərbaycan xalqının istər uzaq, istərsə də yaxın tarixi keçmiş ordu quruculuğu işinin bir daha zəruri olduğunu sübut etməkdədir.

Ötən əsrin əvvəllərindən başlayaraq torpaqlarımızın bu və ya digər şəkildə təcavüzə məruz qalaraq işğal olunması, işğal edilmiş ərazilərimizdə bədnam erməni dövlətinin yaradılması, sonradan bu dövlətin Azərbaycanın digər ərazilərinə iddiası və havadarlarının köməyi ilə ərazimizin daha 20 faizini işğal etməsinin əsas səbəbi ordumuzun olmaması və ya formalaşmamış dövrünə təsadüf etməsidir. Ancaq tarix yenidən bizə özümüzə güc taparaq müstəqilliyimizi bərpa etməyə və bu müstəqilliyi təmin edəcək nizami ordu yaratmağa fürsət verdi. Bu fürsəti, eyni zamanda tarixi zərurəti dəyərləndirən isə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev və onun ümummilli ideyaları oldu. Bu il muxtariyyətinin 90-cı ildönümünü qeyd edən qədim Naxçıvan diyarı da elə tarixin bu kəsməkəşli dərslərindən nəсібini alaraq düşmən qarşısında öz hərbi gücünü layiqincə göstərməyə qadir bir region kimi milli təhlükəsizliyimizin qarantına çevrilib.

Azərbaycanda milli ordu quruculuğunun əsası ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur. İlk dəfə olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin 1991-ci il sentyabrın 7-də ümummilli liderin rəhbərliyi ilə keçirilən sessiyasında Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Müdafiə Komitəsinin təşkil olunması haqqında qərar qəbul edilmişdir. Bu hadisə Azərbaycanın müstəqillik tarixində əhəmiyyətli yer tutur. Məhz Naxçıvandan başlanan milli ordu quruculuğu prosesi ulu öndərin xalqın təkidli tələbi ilə ikinci dəfə ölkəmizdə ali hakimiyyətə qayıdırdıqdan sonra da uğurla davam etdirilmiş, Azərbaycanda silahlı qüvvələrin formalaşdırılması ardıcıl şəkildə həyata keçirilmişdir. Dahi şəxsiyyətin ordu

quruculuğu sahəsində həyata keçirdiyi davamlı və məqsədyönlü tədbirlər ölkəmizin digər ərazilərinin işğal edilməsinin qarşısını almış, onun müstəqilliyinin qorunub saxlanılmasına öz töhfəsini vermişdir. Məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə ordu quruculuğu Azərbaycanda bir nömrəli vəzifəyə çevrilmiş, bu sahə hər zaman diqqət mərkəzində olmuşdur. Ölkəmizin əsas strateji ərazilərindən olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında da ötən illər ərzində bu sahə daim inkişaf etdirilmişdir. Qeyd etmək lazımdır ki, Heydər Əliyev ideyalarının layiqli davamçısı, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev də siyasi fəaliyyətinin bütün dövrlərində Naxçıvanın təhlükəsizliyini diqqət mərkəzində saxlamış, muxtar respublikanın müdafiə məsələlərinin yüksək səviyyədə həll olunmasında misilsiz xidmətlər göstərmişdir. Cənab İlham Əliyev Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı kimi fəaliyyəti dövründə 11 dəfə muxtar respublikaya səfər etmiş və demək olar ki, hər səfərində buradakı hərbi hissələrin vəziyyəti ilə yaxından tanış olmuş, ordu quruculuğu sahəsində görülən işləri yüksək qiymətləndirmişdir. Qeyd edək ki, ötən dövr ərzində muxtar respublikada yerləşən hərbi hissələrin maddi-texniki bazası gücləndirilmiş, əsgərlər üçün yeni məişət-yaşayış kompleksləri yaradılmış, zabit ailələrinin mənzil-məişət şəraiti yaxşılaşdırılmışdır. Təkcə 2003-2013-cü illər ərzində muxtar respublikada 160-dan çox hərbi obyekt tikilərək və ya əsaslı şəkildə yenidən qurularaq istifadəyə verilmişdir. Həyata keçirilən tədbirlər sayəsində muxtar respublikada birləşmə və

hissələrin döyüş qabiliyyəti və peşəkarlığı artırılmış, şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığı xeyli yüksəldilmişdir. Ordu quruculuğunda daim yeniləşməni, təkmilləşməni əsas hədəflərdən biri hesab edən Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev bunun hər zaman vəcib olduğunu deyir, bu sahəyə diqqətin hər zaman önə olacağını vurğulayır: **“...Mən həmişə deyirəm ki, güclü dövlətin güclü ordusu olmalıdır. Hesab edirəm ki, Azərbaycan qısa müddət ərzində güclü dövlətlərin sırasına daxil edilə bilər. Biz indi böyük layihələri icra edirik, həm ölkəyə, həm başqa ölkələrə böyük investisiyalar qoyuruq. Bir daha demək istəyirəm ki, biz beynəlxalq müstəvidə çox böyük nüfuzə malikik. Əlbəttə ki, Azərbaycan Ordusu bu gün nəinki bölgədə, dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır – həm hərbi potensialına, həm döyüş qabiliyyətinə, həm də təchizata görə. Əminəm ki, Azərbaycan gücləndikcə ordumuz da güclənəcəkdir. Ordumuz istənilən vəziyyəti həll etməyə hazırdır, buna qadirdir. Mən Ali Baş Komandan kimi bundan sonra da ordu quruculuğuna, ordunun inkişafına öz dəstəyimi verəcəyəm”.** 2013-cü ilin iyun ayında Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 95 illik yubileyi münasibətilə paytaxt Bakı şəhərində keçirilən möhtəşəm hərbi paradla ölkə başçısının dediyi bu fikirlər elə ilin sonuna yaxın Naxçıvan Muxtar Respublikasının simasında bir daha öz təsdiqini tapdı. Azərbaycan Prezidenti dekabrın 18-də Müdafiə Nazirliyi haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə Forman imzaladı. Fərmana əsasən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının müdafiə qabiliyyətinin möhkəm-

ləndirilməsi, silahlı qüvvələrin hissə və bölmələrinin döyüş qabiliyyətinin artırılması, bir mərkəzdən idarəetmənin təkmilləşdirilməsi məqsədilə 5-ci Ordu Korpusunun əsasında Əlahiddə Ümumqoşun Ordusu yaradıldı.

Müstəqil Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsinə olan diqqəti və bu strateji diyarın təhlükəsizliyinə verdiyi ən böyük töhfədir: **“Naxçıvanın hərbi potensialı böyük dərəcədə möhkəmlənmişdir. Naxçıvan ordusu bu gün güclü ordudur. Naxçıvan ordusunun hərbi texnika ilə təminatı ən yüksək səviyyədə təşkil edilir. Bu da təbiidir, çünki Naxçıvan strateji yerdə yerləşir. Naxçıvan blokada şəraitində yaşayır və belə olan halda Naxçıvanın döyüş potensialı**

ki, Naxçıvanda peşəkar ordunun yaradılması Azərbaycanda ordu quruculuğuna dair bütün mühüm tədbirlərin ardıcıl surətdə, həm də dünya təcrübəsi nəzərə alınmaqla həyata keçirilməsi ilə bağlıdır. Ali Baş Komandan İlham Əliyevə təqdim olunan yeni, ən müasir standartlara uyğun hərbi texnika və silah-sursat bir daha muxtar respublikamızın təhlükəsizliyinin etibarlı təminatından xəbər verir. Yeri düşmüşkən, ölkə başçısı səfər ərzində Naxçıvan Muxtar Respublikası Hərbi Prokurorluğunun yeni inzibati binasının açılışında da iştirak etmişdir. Ölkəmizdə silahlı qüvvələrlə bağlı qanunvericilik bazasının möhkəmləndirilməsi, bu sahədə mövcud qanunların icra və tətbiq olunmasına nəzarət edilməsi ordu quruculuğu və hüquq-mühafizə orqanları ilə iş sahəsində mühüm tədbirlərin həyata keçirilməsinə şərait yaradır. Məhz buna görə də hərbi prokurorluq orqanlarına daxil olan inzibati binalarda əsaslı yenidənqurma işlərinin aparılmasına, yeni binaların inşasına xüsusi diqqət göstərilir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Hərbi Prokurorluğunun

ən yüksək səviyyədə olmalıdır. Bu gün bu, belədir. Gələcəkdə Naxçıvanın hərbi potensialının gücləndirilməsi üçün əlavə tədbirlər görülməlidir. Naxçıvanın hərbi potensialı elə olmalıdır ki, istənilən təcavüzə tutarlı, layiqli cavab verə bilsin. Bu gün bu artıq reallıqdır. Gələcək illərdə görülməli əlavə tədbirlər hesabına biz Naxçıvanda daha da böyük hərbi potensial yaradacağıq. Buna imkan vardır. Azərbaycan dövləti zəngin dövlətdir. Bildiyiniz kimi, bizim dövlət büdcəmizin əsas xərcləri hərbi məqsədlər üçün nəzərdə tutulur. Nə qədər ki torpaqlarımız işğal altındadır, bu, belə də olmalıdır. Bu gün Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır. Ordu quruculuğu sahəsində aparılan islahatlar, Naxçıvanda əlahiddə ordunun yaradılması, bu ordunun ən müasir silah-sursat, texnika ilə təchiz edilməsi bizim dövlət siyasətimizdir. Yəni bundan sonrakı illərdə də Naxçıvanın hərbi gücünün artırılması üçün əlavə tədbirlər görülməlidir”.

ƏS Səbuhi HƏSƏNOV

Kainata açılan pəncərə: Batabat Astrofizika Rəsədxanası

Hələ lap qədim zamanlardan insanlar onları əhatə edən aləmi – kainatı öyrənməyə maraqla göstərmişlər. Bu, onunla əlaqədar idi ki, əcdadlarımız öz həyat və mövcudluqlarının bu və ya digər formada səma ilə sıx bağlı olduğunu idrak etməyə başlamışdılar. Məhz bu səbəbdən səmada gözlə görünən nə varsa, hamısı insanlar tərəfindən ilahiləşdirilir, dünyada və hətta ayrı-ayrı insanların həyatında baş verən bütün hadisələrin mütləq surətdə onlarla bağlı olduğu qəbul edilirdi. Min illərlə ölçülən bir dövr ərzində insanların səma haqqındakı dünyagörüşlərində mühüm dəyişikliklər baş vermişdir. Artıq insanlar Yer üzərində istiqaməti, fəsilərin bir-birini əvəz etməsini, mövsümi işlərin başlanma və qurtarma vaxtlarını asanlıqla səma cislərinin – Günəşin, Ayın və ulduzların səmadakı vəziyyətinə uyğun təyin etməyi bacarırdılar. Məhz bu səbəbdən göy cismləri daim müşahidə obyektinə çevrilmişdir.

Orta əsrlərdən etibarən göy cismlərinin, ümumiyyətlə, kainatın müşahidəsi və tədqiqi hər cür texniki vasitələrlə təmin olunmuş rəsədxanalarda yerinə yetirilir. Bu rəsədxanalardan biri də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Naxçıvan Bölməsinin Batabat Astrofizika Rəsədxanasıdır. Batabat Astrofizika Rəsədxanası bölmənin tərkibində fəaliyyət göstərən 6 elmi-tədqiqat müəssisəsindən biridir. Rəsədxana Naxçıvan şəhərindəki inzibati binadan, Şahbuz rayonu ərazisində yerləşən Batabat və Ordubad rayonu ərazisindəki Ağdərə stansiyalarından ibarətdir. Batabat Astrofizika Rəsədxanası barədə ətraflı məlumat əldə etmək üçün rəsədxananın direktoru Qulu Həziyevlə həmsöhbət olduq:

– **Qulu müəllim, Naxçıvanda Batabat Astrofizika Rəsədxanası kimi göy cismlərini öyrənən bir elmi mərkəzin yaradılmasında hansı amillər rol oynamışdır?**

– Batabat Astrofizika Rəsədxanası təşkil olunmazdan əvvəl Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində 2 astronomik rəsədxana fəaliyyət göstərmişdir. Bunlardan biri Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının Batabat bölməsi, digəri isə Sankt-Peterburq şəhərində yerləşən Pulkova Rəsədxanasının Ordubad rayonunun Ağdərə ərazisindəki astronomik stansiyası idi. Bu rəsədxanalardan hər ikisi keçən əsrin 70-ci illərinin ortalarından fəaliyyətə başlanmışdır. Hər iki rəsədxana üçün Naxçıvan ərazisinin seçilməsi təsadüfi olmamışdır. Naxçıvan Muxtar Respublikasında astronomik müşahidələr üçün ideal təbii-iqlim şəraitinin mövcudluğu və bölgənin Yer ekvatoruna yaxın olması burada unikal astronomik müşahidələrin aparılmasına imkan yaradır. Hər iki rəsədxanada 15 ildən artıq bir dövrdə aparılan müşahidələr və tədqiqat işləri bunu bir daha təsdiq etmişdir. 1992-ci ildə Ağdərə stansiyası Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasına birləşdirilmişdir. Çox təəssüf ki, keçən əsrin 80-ci illərinin axırı və 90-cı illərinin əvvəllərində baş verən məlum hadisələrdən sonra faktiki olaraq hər iki rəsədxanada astronomik müşahidələr dayandırılmışdır. Ümummilli liderimizin AMEA Naxçıvan Bölməsinin yaradılması haqqında 7 avqust 2002-ci il tarixli Sərəncamı ilə hər iki rəsədxanaya yeni həyat verilmişdir. Belə ki, Batabat Astrofizika Rəsədxanası təşkil olunarkən həm Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının Batabat bölməsinin, həm də Ağdərə stansiyasının maddi-texniki bazasından və kadr potensialından istifadə olunmuşdur.

– **Sizcə, astronomiyanı digər elmlərdən fərqləndirən əsas cəhət nədir və bu mənada astronomlar digər alimlərdən nə ilə fərqlənirlər?**

– Maraqlı sualdır. Bilirsinizmi, astronomiyadan tamamilə xəbərsiz olaraq çox yaxşı fizik, riyaziyyatçı, bioloq, kimyaçı, tarixçi, ədəbiyyatşünas və sair olmaq mümkündür və belə alimlər kifayət qədərdir. Ancaq on azı fizikanı, riyaziyyatı və kimyanı, hətta tarix və ədəbiyyatı da az və ya çox dərəcədə bilmədən astronom olmaq mümkün deyildir. Məncə, astronomiyanın digər elmlərdən və astronomların digər alimlərdən fərqi elə məhz bundadır.

Rəsədxanatipli strukturların bəzi ənənəvi olmayan spesifik xüsusiyyətləri vardır: onların, bir qayda olaraq, iri yaşayış mərkəzlərindən uzaqda yerləşməsi, iş rejiminin fərqli olması,

tədqiqat obyektlərinin qeyri-adiliyi, orada çalışan insanların fərqli dünyagörüşə malik olmaları və sair. Bu səbəbdən də peşəkar astronomlar bəzən ətrafdakı insanlarla, cəmiyyətlə münasibətdə bu və ya digər formada müəyyən çətinliklərlə qarşılaşırlar. Tarixdə astronomiya ilə məşğul olanların təqib olunması, cəmiyyətdənkonar elan olunmaları haqqında kifayət qədər faktlar mövcuddur.

– **Rəsədxanada hansı istiqamətlərdə elmi-tədqiqat işləri aparılır və nə kimi uğurlar əldə edilmişdir?**

– Batabat Astrofizika Rəsədxanası fəaliyyətə başlayarkən hansı istiqamətlərdə astronomik tədqiqatların aparılması, əsasən, 3 amil əsasında müəyyən edilmişdir: müasir astronomik tədqiqatların əsas prioritet istiqamətləri, rəsədxananın mövcud maddi-texniki bazası və rəsədxanada çalışacaq elmi-texniki personalın potensial imkanları. Bu şərtlər daxilində rəsədxanada Günəş sisteminin kiçik cismlərinin – komet və asteroidlərin müşahidəsi və tədqiqi ilə bərabər, həm də Günəş fizikası, ulduz astronomiyası və göy mexanikası sahəsində tədqiqatlar aparılmışdır. Aparılan elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri 4 fəlsəfi doktorluğu dissertasiyasında, həmçinin ölkəmizdə və xaricdə çap olunan müxtəlif elmi jurnallarda əksini tapmışdır.

– **Çətinlikləriniz olurmu?**

– Əlbəttə. Ancaq dövlətimizin elmə və elm adamlarına olan diqqəti nəticəsində bu çətinliklər asanlıqla həllini tapır. AMEA Naxçıvan Bölməsinə göstərilən hərtərəfli qayğıdan Batabat Astrofizika Rəsədxanasına da pay düşür. Az bir müddət ərzində rəsədxana üçün həm Naxçıvan şəhərində, həm də Batabat stansiyasında müasir tələblərə cavab verən inzibati binalar tikilərək istifadəyə verilmiş, elmi-texniki əməkdaşların hər biri müasir iş şəraiti olan ayrıca otaqla, internetə qoşulmuş fərdi kompüterlə təmin olunmuşdur. Rəsədxananın ən müasir cihaz və avadanlıqlarla təminatı intensiv surətdə davam etdirilir və kollektivimiz əmindir ki, ən yaxın vaxtlarda Batabat Astrofizika Rəsədxanası regionda nümunəvi bir elmi müəssisəyə çevriləcəkdir.

– **Konkret olaraq, 2014-cü ildə və yaxın gələcəkdə Batabat Astrofizika Rəsədxanasından hansı yenilikləri gözləmək olar?**

– Bildiyimiz kimi, 2014-cü il Naxçıvanda “Muxtariyyət ili” elan olunmuşdur. Bu münasibətlə rəsədxanada Naxçıvan Muxtar Respublikasının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş seminar və konfranslar keçiriləcəkdir. Bundan əlavə, muxtar respublikamızın kütləvi informasiya vasitələrində astronomiyaya aid elmi-kütləvi çıxışların edilməsi və məqalələrin dərc olunması nəzərdə tutulmuşdur. Məncə, Batabat Astrofizika Rəsədxanasında 2014-cü il üçün nəzərdə tutulmuş elmi-tədqiqat işlərinin layiqincə yerinə yetirilməsi elə “Muxtariyyət ili”nə ən yaxşı töhfə olar.

AMEA Naxçıvan Bölməsinin digər elmi-tədqiqat institutları kimi, Batabat Astrofizika Rəsədxanasının da ən müasir avadanlıqlarla təchiz olunması intensiv surətdə davam etdirilir. Bu, o deməkdir ki, yaxın illərdə rəsədxanada aparılan elmi-tədqiqat işlərinin əhatə dairəsi daha da genişləndiriləcəkdir.

– **Maraqlı müsahibə üçün sağ olun.**

© Nərgiz İSMAYILOVA

...Ömrü-günü açıq havada, alaçıqda keçən, beli bükülü b illərin izlərini nurlu çöhrələrindəki qırıqlarda yaşadan ağ-birçəklərimiz, ağsaqqallarımız əlləri iş tutandan torpaqla sirdaş olublar. Alın tərini torpağa qarışdırın, əllərinin qabarı ilə torpağı əzizləyənlər onun verdikləri ilə dövrən sürüblər. Nə gecə biliblər, nə gündüz. Sağlamlığın da, uzun-ömürlülüğün də əlacını işdə, zəhmətdə, torpaqla ünsiyyətdə görüblər. “İş insanın cövhəridir” deyənlər də ələ əliqabarı babalarımız olublar. Onlar çöldə işləyib yorulanda bir ağacın dibində oturub, bir qurtum su içib, bir dürmək çörək yeməklə canlarındakı yorğunluğu çıxarıblar. Günün günorta vədəsində isə bir çimir yuxudan sonra yenidən torpaqla çək-çevirə başlayıblar ta Günəş dönüb anasının qoynuna girənsə kimi. Sağlığı da, saflığı da, uzun ömrü də beləcə qazanıblar.

Yaşıl sərvətin keşiyində

Bu sərvəti göz bəbəyi kimi qoruyub gələcək nəsillərə amanət qoymaq bizim müqəddəs vəzifəmizdir

Naxçıvanda elə hər bir sahədə qədim adət-ənənələrə, milli dəyərlərə, tarixi köklərə bağlılıqla həyata keçirilən işlər təbiətə münasibətdə, torpağa sahiblikdə də öz əksini tapır. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talibov tərəfindən meyvəçiliyin, tərəvəzçiliyin inkişafı və əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatının yaradılması məqsədilə müxtəlif vaxtlarda təsdiq edilən dövlət proqramlarının icrası məqsədilə qarşıya qoyulan vəzifələrin məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilməsi bir daha onu göstərir ki, kəndlinin əsas iş yeri torpaqdır. Torpaq isə əkiləndə əzizləndir. Dədə-babalarımızın alın təri, böyük zəhmətlə əkib yadigar qoyduqları dar günümüzdə – blokadanın ilk illərində köməyimizə gəldi, ümid, pənah yerimiz oldu. Biz də əkməliyə ki, təbiətə aldığımızın əvəzinə qaytara bilək. Axı dünya bizimlə bitmir. Bu gün bizim olan sabah övladımızdır.

Təbiətimizin əsasını təşkil edən və oksigen mənbəyi olan yaşıllıqların qorunması, artırılması cəmiyyət qarşısında duran ən vacib məsələlərdəndir. Çünki bu səxavətli, əliaçıq təbiət yaşayış üçün insana hər şey verir. Çəkilən yol da, salınan körpü də, adicə kiçik bir arx da, tikilən nəhəng zavodlar, binələr da, hətta balaca bir daxma da təbiətin bir parçası olan torpaqdan istifadə nəticəsində ərsəyə gəlir. Buna görə də torpaq adlı nemətin, kainatın əsası olanın yetirdiyi, bitirdiyi bütün nemətlərin qədrini bilməliyə ki, yüksək məhsul bolluğu yarada bilək; həmçinin qorxusuz, həyəcənsiz bir dünyada yaşayaq.

İnsan yaranışından təbiətlə bağlı olub. O, əkib-becərib, təbiətə də doyub, dolandırıb. Ona görə də gələcəyimiz nəminə bu ünsiyyəti, ən azından, babalarımız kimi saxlamağa borcluuyq.

Qafqazın zəngin təbii müzeyi sayılan Azərbaycanımız misilsiz təbii gözəlliklər diyəridir. Çünki il boyu zirvəsi qarlı örtülən dağlar, könlüaçan sərin yaylaqlar, zəngin və nadir landşafta malik ovalıqlar, çaylar, çeşmələr, bulaqlar, canlı və cansız təbiət inciləri qərinələrdir ki,

Azərbaycanı dünyada tanıdır. Belə bir gözəllik məskəni olan yurdumuza insan əli ilə yeni gözəllik naxışlarının da vurulması yurd yerlərimizdə təkrar olunmaz və heyrətamiz mənzərələr yaradır. Əgər Azərbaycanın ən uca zirvəsindən durub Şərqi qapısı olan Naxçıvana və onun ətrafına nəzər salsaq, qeyri-adi bir mənzərəni – yaşıl dünya və al-əlvan rəngli güllər çələngi görürük. Bu görünüşü içərisində muxtar respublikamızın hər bir rayonu bir ayrı mənzərə ilə könül açar. Onun yeddi şəxəsi kimi müxtəlif istiqamətlərdə yerləşən rayonlarında sanki bu gözəlliklər tamamlanır. Belə gözəlliklər diyarı olan Şahbuzda da yol boyunca sağ və sol tərəflərdə cərgələnmiş ağaclar, salınan güllərliklər, dağ döşündə, yastanlarda əkilən körpə fidanlar təbiətə göstərilən insan qayğısından xəbər verir. Bu qayğıni əsirgəməyən şahbuzlular əkilən tinglərin, salınan bağların və yaradılan yaşıllıq zolaqlarının məhv olmaması üçün hər həftə iməciliklər yolu ilə aqrotexniki tədbirlər həyata keçirirlər.

Bütün fəsillərdə – yazda, yayda, payızda və qışda zəhmətlərini torpaqdan və yaradılan gözəllikdən, Tanrı vermiş olan təbiətimizdən, rayonun abadlığından əsirgəməyən şahbuzlular övladlarının gələcəyi və sağlamlığı üçün görülən işlərə kömək edirlər. İməciliklər zamanı Şahbuz rayonunun sakinləri yaşıllıq sahələrini daha da genişləndirməyə, meşə sahələrindəki seyrəklikləri aradan qaldırmağa, körpə fidanların əkilməsinə, gül kollarının çoxaldılmasına çalışırlar. Elə bunun nəticəsidir ki, ötən il rayonda 65 hektar qoruyucu meşə zolağı, 159,5 hektar meyvə bağları salınmış, 2 hektar sahədə yaşıllıqların bərpası işləri aparılmışdır. 2014-cü ildə isə rayon ərazisində 12,2 hektar yeni bağ salınması nəzərdə tutulmuşdur. Bundan başqa, Naxçı-

van-Şahbuz-Batabat magistral avtomobil yolunun yenidən qurulması və yol infrastrukturunun dəyişdirilməsi səbəbindən Heydər Əliyev Su Anbarının ətrafından başlayaraq Biçənək kəndi ərazisində olan yolun kənarlarında yaşıllaşdırma tədbirləri aparılmış və əraziyə iyirmi mindən artıq meyvə tingləri əkilmişdir. Əsasən, şənbə iməcilikləri zamanı həyata keçirilən bu tədbirlər sayəsində rayon ərazisində yaşıllıq

zolaqlarının ərazisi get-gedə çoxalır. Demək olar ki, şənbə günləri iməciliyə çıxan rayon əhalisi Şahbuz şəhərindəki yaşıllıq zolaqlarından tutmuş massivlərdə, bağlarda, yol kənarlarında və kəndlərdəki müxtəlif ərazilərdə əkilən ağaclar, salınan bağlara, yaradılan güllərliklərə qulluq edir, mövsümlə əlaqədar olaraq onları suvarır, becərmə işləri aparır. Rayon kəndlərinin hər birində bu işlər ardıcıl şəkildə il boyu davam etdirilir.

Ekologiyanın qorunması, yaşıllıqların artırılması, iməciliklər vasitəsilə həyata keçirilən bütün işlər və ümumilikdə, bu sahədə görülən tədbirlər yurd yerlərimizi daha da cazibədar edir, buraya gələn qonaqların sayını artırır. Şahbuzlular isə gördükləri işlərə fəxr edir, qürur duyurlar. Çünki yaşadıqları yurd yerinin təbii gözəllikləri ilə yanaşı, insan əlinin yaratdıqları gözəlliklər də bu yerlərin şöhrətini artırmışdır.

Məlum həqiqətdir ki, planetimizdə insanların sayı sürətlə artır. Texnika günü-gündən inkişaf edir. Bunun nəticəsində bəşəriyyət öz inkişafının yüksək mərhələsinə qədəm qoyur. Və elə bu inkişaf nəticəsində insan təbiətə təsir edə bilər. Əlində müqəmməl texniki vasitələr cəmləşdirməklə təbiətdən daha çox mənfəət götürməyə çalışan insan bu mənfəətin əvəzində təbiətə nə isə vermirsə, onu qorumursa, təbiətin tarazlığını pozursa, onda həmin inkişaf onun zərərinə dəyir. Bəlkə də, bunu xırdalıqlarına qədər diqqətdən qaçıran Adəm övladı hər addımbaşı təbiətin “qisası” ilə üz-üzə gəlir. Ona görə də təbiətə övladımız kimi qayğı göstərməliyə ki, ekoloji tarazlıq pozulmasın. Bunun isə birçox yolu var: təbii sərvətlərin mühafizəsini təşkil etmək, onlardan səmərəli istifadəyə səy göstərmək və təbiətə aldığımızın əvəzini qaytarmaq – onun qayğısına qalmaq.

İnsan təbiətə nə verə bilər? Bu sualın bircə cavabı var: çəvrəsində olduğumuz bitki və heyvanat aləmini qorumaq, fauna və floranı yaşatmaq, yaşıllıq sahələrini artırmaq. Bu gün muxtar respublikamızda ulu öndər Heydər Əliyevin bu istiqamətdə qarşıya qoyduğu vəzifələr hər bir vətəndaş tərəfindən həvəslə, istəklə yerinə yetirilir. Görülən işlər isə göz önündədir.

Şəhla NƏBİYEVA

Moldovanın paytaxtı Kişinyovda keçirilən budo üzrə Avropa çempionatı başa çatıb. Qitə birinciliyinə yollanan millimizin tərkibində muxtar respublikamızın idmançısı Həsən

Həmyerlimiz Avropa çempionu olub

Əliyev də çıxış edib. Çempionatın sonuncu günü həmyerlimiz 95 kiloqram çəkiddə birincilik uğrunda mübarizə aparıb. Finalda Həsən Əliyevin rəqibi yarışa ev sahibliyi edən Moldova idmançısı olub. Həlledici görüşdə daha yaxşı döyüş nümayiş etdirən təmsilçimiz rəqibi üzərində tam üstünlüklə qələbə qazanıb. Avropa çempionu adını qazanan Həsən Əliyev fəxri kürsünün ən yüksək zirvəsinə qalxıb, himnimizin sədalari altında bayrağımızı ucaldıb.

Güləşçilərimiz medallarla qayıdıblar

Ötən həftə Balakən Rayon Olimpiya-İdman Kompleksində məktəblilərin IX respublika oyunlarının programına daxil olan sərbəst güləş üzrə yarış keçirilib. Turnirdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının da komandası iştirak edib. Güləşçilərimizdən 35 kiloqram çəkiddə mübarizə aparən Sənan Zeynalov finala qədər yüksəlsə də, həlledici görüşdə gülmüş medalla kifayətlənib. 53 kiloqram çəki dərəcəsində öz qüvvəsini sınayan Alı Məmmədov isə yarışda üçüncü yerə çıxaraq adını mükafatçılar sırasına yazdırıb. Digər idmançılarımızdan 70 kiloqram çəki dərəcəsində döşək üzərinə çıxan Seyran Hüseynli və 73 kiloqram çəki dərəcəsində yarışan Sərxan Əliyev də üçüncü yerlərlə kifayətlənərək bürünc medala sahib çıxıblar.

Peyntbol üzrə yarış

Naxçıvan Muxtar Respublikası Paralimpiya Federasiyası Gənclər və İdman Nazirliyi ilə birgə Naxçıvan Atıcılıq Mərkəzində Vətənimizin suverenliyi və ərazi bütövlüyümüzün müdafiəsi zamanı əlil olmuş vətəndaşların iştirakı ilə idmanın peyntbol növü üzrə yarış keçirib.

Tədbirdə Paralimpiya Federasiyasının, Gənclər və İdman Nazirliyinin nümayəndələri çıxış edərək qeyd ediblər ki, məhdud fiziki imkanlı şəxslər üçün sağlam həyat tərzinin təmin edilməsi, onların muxtar respublikanın idman həyatına daha fəal inteqrasiyası, habelə məhdud fiziki imkanlı şəxslərin yeni idman növlərinə cəlbə daim diqqət mərkəzindədir.

Peyntbol üzrə yarışda hər biri 4 nəfərdən ibarət 5 komanda iştirak edib.

Yarışın qalibi hakimlər heyəti tərəfindən müəyyən edilib. Qalib gələn komandaya Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin diplomları və Paralimpiya Federasiyasının hədiyyələri verilib, digər yarış iştirakçılarına isə həvəsləndirici hədiyyələr təqdim olunub.

☞ Ceyhun MƏMMƏDOV

Min illərdən gələn inanclarımız və ya “gözmuncuğu”na müxtəlif yanaşmalar

Həyatda elə olur ki, yolunda gedən işlər bir anda dolaşığa düşür, arzusunda olduğumuzu əldə etmək üçün ummadığımız maneələrlə qarşılaşırıq. Bir çox insanlar həmin maneələrə başlıca səbəb kimi bədnəzəri əsas götürürlər. Deyirlər ki, “məna göz dəydi”, “nəzərə gəldim”, “üzərimdə nəfəs var” və sair. Bu fikirlərdə olan insanlar astroloqlara, bioenergetik həkimlərə və el həkimi kimi tanınan “nəzərçi”lərə üz tuturlar.

Artıq bir neçə ildir ki, parapsixoloqlar açıqlamalar verərək deyirlər ki, gözdəymədə müəyyən qədər həqiqət var. Bu, gözlərdə kəsicə şüanın az və ya çox olması ilə bağlıdır. Belə gözlər insanın aurasına qəzəblə, həssaslıqla, hətta qibtə ilə tuşlananda həmin aurani kəsə, zədələyə bilər. Əgər gözlərin şüası ürəyin üstündəki cərəyan burulğanına düşsə, ürək xəstələnir, mədənin üstündəki cərəyan burulğanına düşsə, mədə ağrıları başlayır. Belə nöqtələr isə orqanizmdə 24 yerdədir ki, onlar daim hərəkətdədir. Amma onların aradan götürülməsi üçün metodlar da az deyil. Nəzər, bir növ, elektrik cərəyanı kimi daxil olduğu insanın bədənində yayılaraq özünü müxtəlif formalarda bürüzə verir. Bəzi insanlar üzərlərində müxtəlif muncuqlar, təsvirlər, dualar gəzdilərək nəzərin təsirini yox edə biləcəklərini düşünürlər, hətta buna inanırlar. Bir qisim insanlarda bunun yanlış fikir olduğunu düşünürülər.

Ən əvvəl qeyd edək ki, yer üzündə “nəzərçi”, “kəmgöz” insan yoxdur. Sadəcə, bir hadisədən, insandan, onun müsbət keyfiyyətindən, əşyadan bu və ya digər dərəcədə təsirlənən insan vardır. Və bu təsiretmə hər kəsdə müxtəlif formada təzahür edir: kimisi gördüyünə həssas aparır, kimisi paxıllıq edir, kimisi isə gördüklərinə görə sevinc, qürur duyğuları yaşayır. Sonuncudan başqa, digər iki təzahür forması insanda güclü mənfi enerji yaradır. Bu enerji onun daxilində qalarsa, həmin şəxs ya xəstə olur, ya da onun özünə

zərər dəyir. Gözlər ilə ötürülən bu enerji insanlara, əşyalara düşərsə, onlara zərər verir. Nəzərin meydana gəlməsində gözlər yalnız bir vasitədir. Əsl təsir ruha və ya nəfəsə aiddir. İnsanın xaricə açılan pəncərəsi göz olduğu üçün mənfi enerji də məhz göz vasitəsilə kənara atılır. Nəzərdəymənin təsiri müxtəlif dərəcələrdə ola bilər. Biz bunu alfa, betta, qamma şüalarıyla açıqlaya bilərik. Bunların hər birinin təsiri fərqli olduğu üçün verdiyi zərər də müxtəlifdir. Qibtə edilməklə atılan nəzər alfa şüasına bənzəyir. Bu nəzərin təsiri çox olmur və dəydiyi insana böyük zərər vurmada tez keçir. Orta şiddətli nəzər dəyməsi betta kimi qiymətləndirilir. Bu nəzər həssas və reallaşan anı istəksiz bir baxışın nəticəsində meydana gəlir. Bu nəzər növü digərinə görə daha təsirli və zərərliyədir. İnsana, heyvana və obyektlərə təsir edərək nəzər verir. Ölümlə belə, səbəb ola bilər. Belə insanlar mütləq bioenergetik həkimlər tərəfindən müalicə edilməlidir.

Çox zaman insanlar nəzərdəymənin qarşısını almaq üçün mavi gözmuncuqlarından istifadə edirlər. Uşaqlar daha çox nəzərə gəldikləri üçün ilahi dua və qoruyucuların xəbəri olmayan insanlar uşaqların üzərinə mavi nəzər muncuğu və dualar taxaraq onları qorumağa “çalışırlar”. Bəziləri isə hesab edir ki, mavi muncuqdan, yəni gözmuncuğundan istifadə etmək cahillikdir. Göz hər cür – yaxşı və ya pis, düşüncələrin ilk çıxış nöqtəsi olaraq

qəbul edilir. Buna görə baxışlardan, pis gözlərdən qorunmaq məqsədilə nəzəri özünə cəlb etmək xüsusiyyəti olduğuna inanılan mavi rəngli daşlar uzun illərdən bəri istifadə olunur. Baxışlardan qorunmaq üçün gözlün ortasına pisliliyi özünə çəkdiyi düşüncülən mavi daş yerləşdirilir. Deyilənlərə görə, gözmuncuğu nəzərdən, pisliliklərdən, bələdan qoruyur və uğur gətirir.

Bəs dinimiz bu məsələ ilə bağlı bizdə nəyi tələb edir? Qeyd edək ki, müqəddəs kitabımız “Qurani-Kərim”də büt və bənzəri şeylərə tapınmaq, onları aracı etmək qəti şəkildə qadağan edilib. Bir rəngli şüşə parçası, bir budaq parçası, ya da uğurlu olduğunu düşündüyünüz bir əşya, əslində, günümüzün büt-ləridir. Hədislərdən birində deyilir ki, nəzər muncuğunu taxmaq qətiliklə haramdır. Bir gün Hz.Məhəmməd Peyğəmbərin yanına on nəfərlik bir heyət biət üçün gəlir. Məhəmməd Peyğəmbər doqquzunun biətini qəbul edir, onuncuya gəldikdə əlini onun əlindən çəkir. Səbəbi soruşduğu zaman onun əlində nəzərlik (gözmuncuğu) gördüyünü bildirir. O şəxs nəzərliyi qırıb parçalayıb, bundan sonra Peyğəmbər onun biətini qəbul edir. Uca Rəbbimiz “Qurani-Kərim”də belə buyurur: “Əgər Allah sənə bir zərər vurmaq istəsə, bunun qarşısını Ondan başqa heç kəs ala bilməz. Əgər sənə bir xeyir toxundursa, (heç kəs Ona mane ola bilməz). Şübhəsiz, O, hər şeyə qadirdir”.

Sonda belə bir nəticəyə gəlmək olar ki, çoxlarımızın evində, uşaqlarımızın üzərində olan gözmuncuğunu dinimiz birmənalı şəkildə rədd edir. Sizcə, adi bir şüşə və ya ağac parçası bizi mənfi enerjilərdən qurtara bilirmi?

☞ Sona MİRZƏYEVA

“Oxu, qavra” adlı növbəti mütaliə yarışını

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 18 dekabr 2013-cü il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2014-2015-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların təhsilə cəlbə üzrə Dövlət Proqramı”ndan irəli gələn vəzifələrin icrası üzrə hazırlanmış tədbirlər planına uyğun olaraq, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların istedadlarının aşkara çıxarılması istiqamətində təşkil olunan tədbirlər

Məhdud fiziki imkanlı vətəndaşlara səyyar xidmət göstərilib

Muxtar respublikamızda məhdud fiziki imkanlı şəxslərin tibbi-sosial reabilitasiyalarının kompleks şəkildə həlli, o cümlədən bu kateqoriyadan olanlara protez-ortopedik xidmətlərin göstərilməsi istiqamətində davamlı olaraq müvafiq tədbirlər həyata keçirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən protez-

davam etdirilir. Belə ki, Məhdud Fiziki İmkanlılar üçün Naxçıvan Regional İnformasiya Mərkəzində sağlamlıq imkanları məhdud 12 uşağın iştirakı ilə “Oxu, qavra” adlı növbəti mütaliə yarışını keçirilib.

Yarış iştirakçıları bir saat ərzində elektron kitabxananın kataloqunda olan bədii ədəbiyyatdan seçilmiş hekayəni oxumaqla onun məzmununa aid tərtib olunmuş test suallarını cavablandırılıblar. Ən çox test sualını düzgün cavablandıran iştirakçı yarışın qalibi hesab edilib.

Yarışda ilk üç yer tutan sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara qiymətli hədiyyələr, digər yarış iştirakçılarına isə həvəsləndirici mükafatlar verilib.

Bu tədbir sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlarda mütaliə vərdişi yaratmaqla onların zehni inkişafının artmasına və intellektual səviyyələrinin yüksəlməsinə xidmət edir.

Ən çox test sualını düzgün cavablandıran iştirakçı yarışın qalibi hesab edilib.

Yarışda ilk üç yer tutan sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara qiymətli hədiyyələr, digər yarış iştirakçılarına isə həvəsləndirici mükafatlar verilib.

Bu tədbir sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlarda mütaliə vərdişi yaratmaqla onların zehni inkişafının artmasına və intellektual səviyyələrinin yüksəlməsinə xidmət edir.

Allah rəhmət eləsin

Naxçıvan Dövlət Universitetinin rektorluğu, professor-müəllim heyəti və Həmkarlar İttifaqı Komitəsi universitetin elmi işlər üzrə prorektoru Mübariz Nuriyevə, azizi ZƏRİFƏ XANIMIN vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.	Naxçıvan Muxtar Respublikası Doğum Mərkəzinin kollektivi iş yoldaşları Gülnarə Həmbətova, əmisi ABBASIN vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.	vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Naxçıvan Dövlət Universitetinin rektorluğu, professor-müəllim heyəti və Həmkarlar İttifaqı Komitəsi universitetin kafedra müdiri Valida Hüseynovaya, anası NÖVRƏSTƏ XANIMIN vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.	Naxçıvan Muxtar Respublikası Doğum Mərkəzinin kollektivindən Bahar Talibova, Südəbə Aslanova, Səidə Seyidova, Elza Məmmədova, Gülnarə Həmbətova və Gülmaz Kazımova iş yoldaşları Zakkiyyə Salmanovaya, azizi ZƏRİFƏ XANIMIN	Naxçıvan Dövlət Universitetinin Beynəlxalq münasibətlər və xarici dillər fakültəsinin kollektivi Mübariz Nuriyevə, azizi ZƏRİFƏ XANIMIN vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Naxçıvan Muxtar Respublikası Doğum Mərkəzinin kollektivindən Hafizə Rzayeva, Leyla Məmmədovanova, Hafizə Mirzayeva, Səkinə Abutalibova, Firuzə Əsədova və Aysel İsmayılova iş yoldaşları Zakkiyyə Salmanovaya, azizi ZƏRİFƏ XANIMIN		Naxçıvan Dövlət Universitetinin Beynəlxalq münasibətlər və xarici dillər fakültəsinin kollektivi Xanəli Kərimliyə, azizi CEYHUNUN vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının 90 illik yubileyi münasibətilə Babək Rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən tərtib edilmiş tədbirlər planına əsasən, rayonun Mədəniyyət və Turizm Şöbəsi tərəfindən də silsilə tədbirlər həyata keçirilir.

Yubileyə həsr olunmuş konsert

Rayon Mədəniyyət Evinin “Zabul” instrumental ansamblı və Babək Rayon Uşaq Musiqi Məktəbinin kollektivləri rayonun Sirab kəndində konsert proqramı ilə çıxış etmişlər.

Kənd mərkəzinin qarşısında keçirilən konsert başlamazdan əvvəl aparıcılar Naxçıvanın muxtariyyət statusu qazanmasının tarixindən danışıb, ölkəmizdə, eləcə də muxtar respublikamızda mədəniyyətə göstərilən qayğıdan söz açımışlar.

Konsertdə müğənnilərdən Nərimin Hüseynlinin, Samir İsmayılovanın, Mais Əliyevin, Ramil Hacıyevin, Rəfi Məmmədovun oxuduqları mahnılar, Türkan Aydının ifasında milli rəqslər tamaşaçılara tərəfindən alqışlarla qarşılanmışdır.

☞ Türkan HÜSEYNLI

Hüquqi maarifləndirmə günün tələbidir

Sual: Özgənin sahibliyində olan sahədən zəruri yol və keçidin alınması hansı qaydada tənzimlənir?

Cavab: Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 175-ci maddəsinə görə, torpaq sahəsi mülkiyyətçisinin öz sahəsindən ictimai yola, elektrik, qaz və su təchizatı xətlərinə keçidi yoxdursa, o, tələb edə bilər ki, qonşular ona tam əvəzi ödənilməklə zəruri keçid ayırınsınlar. Tələb, ilk növbədə, o qonşuya qarşı yönəldilir ki, mülkiyyət və keçid münasibətləri ilə əlaqədar keçid verilməsinin ondan tələb edilməsi daha yolveriləndir. Daha sonra tələb keçidin daha az zərər vurduğu qonşulara yönəldilir. Zəruri keçid müəyyənləşdirilərkən qarşılıqlı mənafehlər nəzərə alınmalıdır. Sahələrindən zəruri yol və ya birləşdirici xətt keçəcək qonşulara müvafiq kompensasiya ödənilməlidir. Tərəflər arasında razılaşmaya əsasən, kompensasiya bərdəfəlik ödəniş şəklində verilir. Əgər torpaq sahəsi ilə artıq mövcud olmuş əlaqə xətləri mülkiyyətçinin özbaşına hərəkətləri nəticəsində ləğv edilərsə, zəruri yola və ya birləşdirici xəttə dözmək vəzifəsi əmələ gəlir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Təşkilat-nəzarət şöbəsi

İtmişdir

Kəngərli rayonunun Qıvrıq qəsəbəsində yaşamış Səfərova Hacıxanım Cabbar qızının adına olan 380^A, 380^B inventar nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Aztəminatlı ailələrə göstərilən qayğı artırılır

Muxtar respublikada əhəlinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə həyata keçirilən tədbirlər aztəminatlı ailələri də əhatə edir. Belə qrupdan olan ailələrin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi məqsədilə ünvanlı sosial yardımların təyin olunması, əmək qabiliyyətli ailə üzvlərinin məşğulluq problemlərinin həll edilməsi diqqət mərkəzində saxlanılır, mütəmadi olaraq aztəminatlı ailələrə baş çəkilir, onların sosial problemlərinin aradan qaldırılması üçün lazımı tədbirlər görülür.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və

Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Səhiyyə, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi nazirliklərinin birgə təşkilatçılığı ilə Naxçıvan şəhərində yaşayan Abdulla Bağirovun ailəsinə baş çəkilib. Ailənin yaşayış vəziyyəti ilə maraqlanıb, ailə üzvləri tibbi müayinədən keçirilib, onlara məişət əşyaları, ərzaq payı və geyim dəstləri verilib.

Ailə üzvləri belə qayğıya görə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin mətbuat xidməti

ŞƏRQ qapısı
Baş redaktor:
TURAL SƏFƏROV

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, “Təbriz” küçəsi, 1.
Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575
Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılır

Nömrəyə məsul: Kərəm Həsənov
Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.
Tiraj: 4020. Sifariş № 345